

2024ko maiatza

 olatukoop.eus

 info@olatukoop.eus

Finantzatzailea

HERRI KOOP ERATIBAK

Herrigintza sozioekonomikorako
eta lurralde-eraldaketarako bide berri bat.

Egungo garaietarako egokitzen den herrigintzarako tresna baliagarria da.

Herriko eragile sozioekonomikoak eta herritarrak biltzeko topagunea eskaintzen du, interes orokorreko erronkak elkarrekin asetzeko.

Tokian tokiko kultura, hizkuntza, pertsonak eta lurra zaindu eta babesteko kontzientzia gunea eskaintzen du.

Ekonomia Sozial Eraldatzailea (ESE) komunitate hurbil eta txikietatik proiektu praktikoen bidez gauzatzeko aukera ematen du.

Herriarekin eta herriarentzat proiektu kooperatibo eta komunitarioak modu integralean lantzeko aukera ematen du, tokian tokiko estrategia sozioekonomiko burujabea eta eraldatzailea sortzeko.

Udalarekin edo administrazio publikoarekin batera herrian gobernantza berri bat bideratzeko aukera eskaintzen du. Herriaren ekimenetik abiatuta, herriaren eta herritarren onura publikoa erdiesteko helburua du.

HERRI ONURARAKO TRESNA

ZER DA?

Herri Kooperatiba¹ herri/auzo/ eskualde/lurralde batek beharrezko dituen edo desira kolektibo bat diren proiektuak sustatu eta zerbitzuak eskaintzeko herri-egitura sozioekonomiko bat da.

Herritar antolatuen nagusi izanik, era desberdinetan, ekonomia sozialeko eragileak, herri-eragileak eta erakunde publikoak helburu komun batekin biltzen dira bertan, helburu hori gauzatzeko, forma kooperatiboa baliatuz.

Herri kooperatiba EZ da forma juridiko bat, forma ezberdinak har ditzake. **Ez da plataforma bat**, baina plataformaren ideiatik ere jasotzen du. **Herri kooperatiba EZ da zerbitzu publikoak ordezkatzeko tresna bat**, baina administrazio publikoak eskaini ditzakeen edo eskaini beharko lituzkeen hainbat zerbitzu ematera bidera daiteke.

Auzo/herri/eskualdeko bateko bizilagunak herriarentzat estrategikoak diren proiektuak garatzeko batzen dira. Normalean, lehentasuneko behar batetik abiatuta, proiektu bat sortzeko komunitatea sortzen da.

Baina zergatik saretu komunitatea proiektu bakarrerako eta ez anitzetarako? Horrenbestez, herri kooperatiben ideiak hainbat egitasmo bateratzea du xede, herritar antolatuez eta ESEko zein herriko hainbat eragilez osatutako komunitate batez eratua.

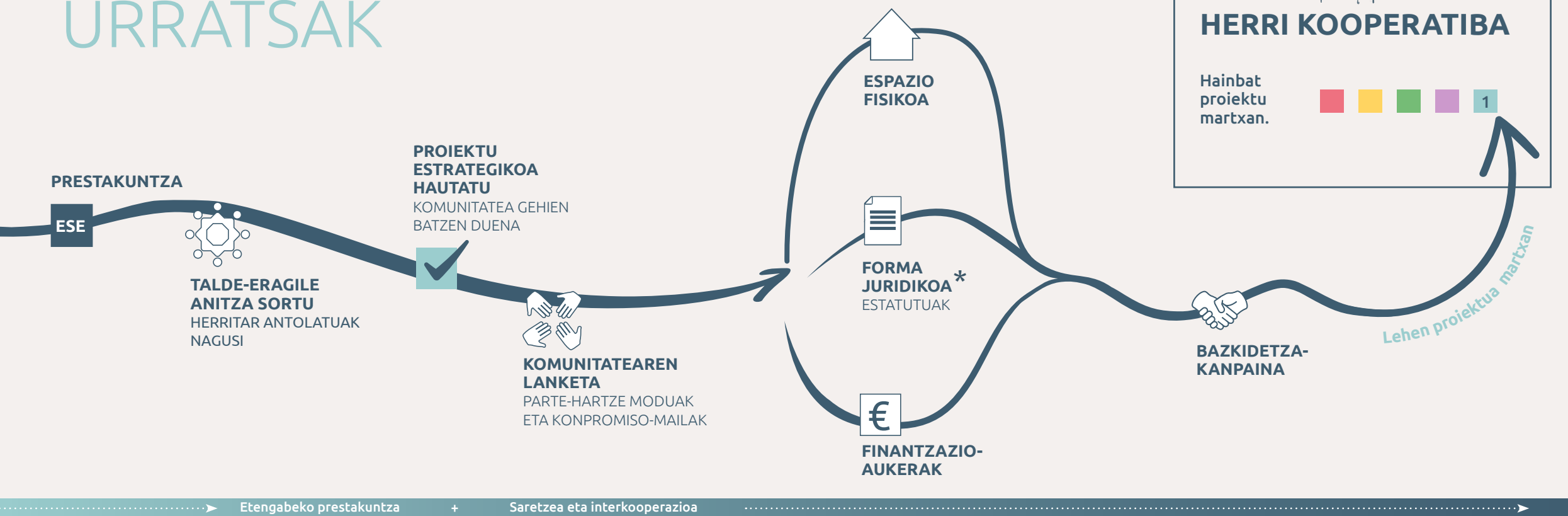
Beste hitz batzuetan esanda, lehen proiektu estrategikoaren bidez, Herri Kooperatibara bazkideetza lortzea da helburua. Jendea proiektu hori sortzeko biltzen denean, bazkideetza proiektu horri bakarrik lotuta egon beharrean, proiektu nagusiari lotuko zaio. Horrela,

ZERTA RAKO?

Herri Kooperatibako bazkideak informazioa jaso eta parte hartzeko aukera izango dute. Eta aldi berean, sortuko diren hainbat zerbitzuren erabiltzaile izan ahalgo dira; ez bakarrik batena.

Horri esker, egindako lana berrerabiltzeko aukera ematen du, etorkizunean komunitateak beharrezko dituen beste proiektuak martxan jartzea erraztuz. Horregatik, proiektu kolektibo, kooperatibo edo komunitario berrien sorrera ere errazten duela esan dezakegu; izan ere, hasiera batean, proiektuek herri kooperatibaren forma juridikoa erabil dezakete, eta hortik abiatuta hazi edo garatu, proiektu autonomo elkartu bihurtu arte.

NOLA EKIN? URRATSAK

Etengabeko prestakuntza + Saretzea eta interkooperazioa

* Herri Kooperatiba baten izaera eta estatutuen inguruko lanketa espezifikoak egitea beharrezkoa izango da.

• Kooperatiba motaren aldetik, era askotakoak izan daitezke: kontsumo, zerbitzu, lan-elkartukoak, integralak, mistoak...; batzuk egokiagoak besteak baino. Halaber, garrantzitsuena ondo definituak egotea da.

• Irabazi asmorik gabekoa, gizarte ekimenekoa eta, ahalko balitz, interes publikokoa (herri onurakoa) izatea ere oso gomendagarria da.

Gakoak

HELDULEKU JURIDIKOAK EUSKAL HERRIAN²

HERRI KOOPERATIBAK, LANKIDETZA KOMUNITARIO-KOOPERATIBO-PUBLIKOAREN EGITURAKETARAKO TRESNA

Konplexutasun tekniko-juridikoen gaitetik, zuzenbideak Euskal Herrian herri kooperatiben dinamika sustatzeko bidea irekitzen du.

Ezinbestekoak dira:

- Euskal herrigintzaren eta ESE mugimenduaren prestutasuna eta inizatiba.
- Administrazio publikoaren borondate politikoa.

EUSKAL HERRIKO HIRU ADMINISTRAZIOAK AINTZAT HARTUTA EGON DAITEZKEEN AUKERAK.

			EAE	NAFARROA	HEGOALDEA	IPAR EH
Sustatzaile nagusia	Administrazio publikoa bazkide	Forma juridikoa edo prozedura teknikoa	Udalerría, udalerrí-sarea, lurralde historikoa(k), mankomunitatea, partzuergoa	Udalerría, kontzejua, NFKko administrazioa, mankomunitatea, partzuergoa	Bi erkidegotan jardungo bada. Espainiako Kooperatiben legea aplikatuko da.	Udalerría, euskal hiri elkargoa.
Herritar antolatuak eta herri eragileak	EZ	Zerbitzu emakida kontratua - H.K. k zerbitzu publikoa ematen du.	X	X	X	X
		Lankidetzeta-hitzarmena Helburu komun baten alde elkarlanean aritzeko ituna da.	X	X	X	Aurreko eta hurrengo aukerak izanda, arraroa da aukera hau hautatzea.
Administrazio publikoa	BAI	Kontsumo edo zerbitzu kooperatiba integrala	X	X	X	SCIC Société coopératif d'intérès collectif. Forma juridiko propioa dago. Helburua, gizarte onurako eta interes kolektiboko zerbitzuak edo ondasunak ekoiztea da. Erakunde publikoek kapitalaren %50 izan dezakete.
		Zerbitzu publikoen kooperatiba	X			
		Kooperatiba mistoa > bazkide kapitalista		X		

² Etxezarreta, E. eta Bengoetxea, A. Herri Kooperatibak: helduleku teorikoak eta bideragarritasun juridikoa Euskal Herrian. KoopFabrika, 2022. <https://koopfabrika.eus/argitalpenak>

Euskal Herri mailako zerbait egin nahi bada, Kooperatiba Europarra sortuko da eta egoitza sozialak baldintzatuko du zer egin daitekeen.

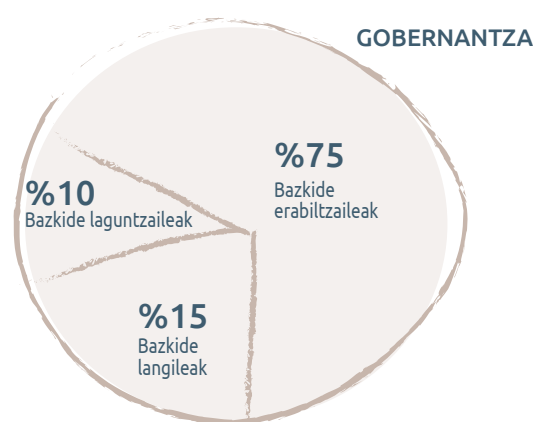
ESPERIENTZIA PRAKTIKOAK EUSKAL HERRIAN

Batik bat, despulazio-egoera edota zerbitzu urritasuna jasaten duten eta landaguneetan kokatuta dauden herrietan abiatu dira oraingoz esperientziak.

Ipar Euskal Herrian SCIC forma juridikoa erabiltzen da eta jada badaude gisa honetako proiektuak martxan, nahiz eta herri-kooperatiba gisa kontzeptualizatu ez diren.

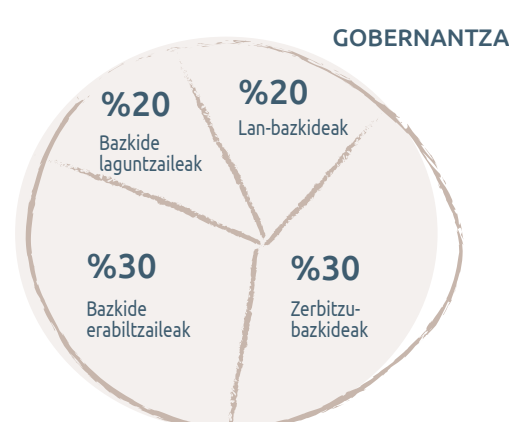
HERRI BIZIGUNE Zizurkil - Gipuzkoa

- FORMA-JURIDIKOA**
Kontsumo kooperatiba, irabazi asmorik gabekoa.
- SUSTATZAILE NAGUSIA(K)**
Herri Bizigune elkarte (Herritar antolatuak)
- PROIEKTU TRAKTOREA(K)**
Elikadura-sarea + haurren basoa

BAKAIKUARROK Bakaiku - Nafarroa

- FORMA-JURIDIKOA**
Kontsumitzaile, erabiltzaile eta zerbitzuen kooperatiba integrala.
- SUSTATZAILE NAGUSIA(K)**
Bakaikuko herritarrak eta Udalaren babes hasieratik
- PROIEKTU TRAKTOREA(K)**
Elikagai-denda

AGINAGA BIZIBERRITZEN Aginaga - Gipuzkoa

- FORMA-JURIDIKOA**
Kontsumo-kooperatiba integrala, irabazi asmorik gabekoa.
- SUSTATZAILE NAGUSIA(K)**
Aginagako herritarrak
- PROIEKTU TRAKTOREA(K)**
Elikagai denda eta telekomunikazio libreen zerbitzua (oraindik martxan jartzeke).

